

متن پرسش

به نام خدا با سلام و احترام خدمت استاد طاهرزاده: ضمن تشکر از پاسخ سوالات قبلی یکی از عوامل وقوع انقلاب صنعتی و ظهور سازمان عقلایی در غرب و در نتیجه نظریات مدیریتی، پذیرفتن داروینیسیم اجتماعی بود. طبق نظریه داروینیسیم اجتماعی گفته می‌شود که جوامع انسانی مانند ارگانیسم‌های زیستی با یکدیگر برای بقا منازعه می‌کنند. جوامع امروزی غرب در این منازعه برتر از دیگران بوده‌اند و بنابراین عالی‌ترین مرحله پیشرفت اجتماعی را که تا کنون به دست آمده است، نشان می‌دهند. داروینیسیم اجتماعی مفاهیمی را که داروین برای تشریح تکامل ارگانیسم به کار برده بود، برای تفسیر ماهیت و کارکرد جامعه به کار می‌برد. در واقع جامعه همانند ارگانیسمی فرض می‌شود که بر آن اصل تنازع بقا حاکم است. سازگارترین فرد، سازمان یا جامعه در موقعیت رقابتی پیروز خواهد شد و باقی خواهد ماند. طبق داروینیسیم اجتماعی در فراز و نشیب فرایند تنازع بقا انواع متعدد و متنوعی از سازمانها ظهور می‌کنند و برای دستیابی به موقعیت بهتر در یک محیط رقابتی، به تکاپو می‌پردازند و در بین آنها سازمانهایی که بهتر بتوانند خود را با محیط سازگار کنند باقی می‌مانند و بقیه از بین می‌روند. در جامعه رقابتی که انسانها برای زنده ماندن و بقا با هم در تنازع اند و معیار موفقیت پول است تحت داروینیسیم اجتماعی، تلاش برای بدست آوردن منافع شخصی شدت می‌گیرد و ایدئولوژی مناسبی برای کارآفرینان و بازرگانان فراهم می‌شود. در این بین کسانی که قوی ترند باقی می‌مانند و به طبقات بالا صعود می‌کنند و آنهایی که نمی‌توانند خود را به طور مناسب با محیط رقابتی، سازگار کنند به طبقات پایین تر سقوط کرده، در نهایت حذف می‌شوند. در واقع هر گونه غفلت و اشتباه از طرف یک سازمان به بلعیده شدن توسط سازمانهای دیگر منجر می‌شود. لذا خواهشمندم نظرتان را در خصوص این عامل در مدیریت غربی بیان فرمایید و آنرا از دیدگاه مدیریت اسلامی تحلیل فرمایید. همچنین عامل جایگزین در مدیریت اسلامی برای داروینیزم اجتماعی را بیان فرمایید.

متن پاسخ

- باسمه تعالی: سلام علیکم: همین‌طور که متوجه‌اید مدیریت غربی در فضای تنازع بقاء شکل گرفته است زیرا از رحمت و اسعه‌ی خدای کریم غافل است و این‌که خداوند عالمی را خلق کرده است که همه‌ی بشریت در متن آن می‌تواند نسبت به حوائج منطقی خود بهره‌مند گردد و این چیزی است که مدیریت اسلامی مدّ نظر باید قرار بدهد تا رقابت‌ها رقابت‌های حذف‌همدیگر نباشند بلکه سبقت‌ها برای تعالی هرچه بیشتر فضای مدیریت باشد. موفق باشید